

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number	19-1/22-07024-026
Otsuse kuupäev	9. nov 2022
Komisjoni koosseis	Esimees Kai Amos, liikmed Signe Naarits, Anastasia Nezgovorova
Tarbija	
Kaupleja	AS ÜHISTEENUSED, 11052490
Tarbija nõue	Tuvastusnõue
Asja läbivaatamise aeg	27. okt 2022

Resolutsioon:

1. Rahuldada tarbija nõue osaliselt. Tuvastada, et tarbijal puudub kohustus maksta leppetrahvi nr 0236009304 osas trahvi 40 eurot, sissenõudmiskulusid 30 eurot ja viivist 10,53 eurot.

Komisjoni otsus täidetakse 30 päeva jooksul, arvates selle Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti veebilehel avaldamise päevale järgnevast päevast. Kui vaidlevad pooled otsusega ei nõustu, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Kaupleja peab Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametit kirjalikult teavitama otsuse täitmisest 30 päeva jooksul arvates otsuse ameti veebilehel avaldamise päevale järgnevast päevast või samas asjas maakohtusse pöördumisest, lisades ära kirja maakohtule esitatud hagiavaldusest.

Asjaolud:

Tarbija pöördus tarbijavaidluste komisjoni poole järgmistel asjaoludel: Julianus Inkasso OÜ nõudis tarbijalt kokku 8 parkimise leppetrahvi tasumist numbritega 9101082793, 9101080856, 9101080255, 9101079490, 0178008857, 0030037485, 0254006207 ja 0236009304. Neist 6 leppetrahvi on üleval ka maksehäireregistris. Julianus Inkasso OÜ ei ole tarbijaga lepingut sõlminud. Puuduvad ka tõendid, et antud kohas parkimiskorra rikkumise eest võiksid nad üldse tarbijalt trahvi nõuda ja leppetrahvi määramise lepinguline või seadusest tulenev alus ja leppetrahvi suurus. Ühtlasi pole suudetud tarbijale vastata korrektelt ning tuua välja tõendid, mille alusel nad võivad tarbijalt võlgnevusi nõuda. Mis puudutab Soome parkimistrahve (4 tk) siis tarbija pole Soome Vabariigis 10 aastat viibinud. Küsitav on ka Soome seadusandluse ühtivus Eesti seadusandlusega. Tarbija oli antud sõiduki omanik teatud aeg tagasi aga tarbijani pole parkimistrahvide info jõudnud. Tarbija ei saa enam täpselt väita, kes võis roolis olla kuna nn "mõistlik aeg" oleks justkui möödas. Tarbija nõudeid näidatakse ka maksehäires, kuigi nõuded on vaidlustatud ja pole tõendatud, et seda on lubatud üldse teha, ka rikkusid sellega seoses ära ühe tarbija tehingu krediidiandjaga. 3 nõuet on aegunud. Mis puudutab ülejäänud nõudeid, siis ka nende osas on palju vastuolusid, Nõuet või esindaja volitusi summade väljanõudmiseks ei ole tõendatud. Ka ei anta tarbijale täiendavaid selgitusi tõendite kohta, vaid tuginevad oma välja kujunenud tõekspidamistele. Ka ei ole nad nõudeid omandanud ega ostnud vaid esindavad algseid võlausaldajaid.

Tarbija soovib tuvastada, et temal puudub kaheksa leppetrahvi osas kohustus tasuda

leppetrahve, sissenõudmiskulusid ja viiviseid.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja palus mitmes esitatud vastuses jätta tarbija nõuded rahuldamata. Kaupleja selgitustel on tarbijale kuulunud oma sõiduki rikkunud leppetrahvil märgitud ajal parkimiskorraldust, leppetrahvid on põhjendatud. Kaupleja konkreetsete nõuete osas toodud vastuväited avaldatakse komisjoni põhjendustes.

Komisjoni põhjendus:

Komisjon, tutvunud asja materjaliga ja leidis, et tarbija nõue kuulub osaliselt rahuldamisele.

Esmalt komisjon tuvastas, millised nõuded läbivaatamisele kuuluvad. Tarbija avalduse kohaselt esitas Julianus Inkasso OÜ temale kokku 8 parkimise leppetrahvi nõuet, neist 4 leppetrahvi numbritega 9101082793, 9101080856, 9101080255 ja 9101079490 on koostatud Soome Vabariigis Apv Alueellinen Pysäköintivalvonta OY poolt, 4 leppetrahvi numbritega 0178008857, 0030037485, 0254006207 ja 0236009304 on koostatud AS Ühisteenused poolt. AS Ühisteenused on hiljem neljast leppetrahvist loovutanud kahe leppetrahvi nr 0178008857 ja 0030037485 osas nõuded Aktiva Finants OÜ-le.

Tarbijakaitseseaduse (TKS) § 40 lõike 3 kohaselt on komisjoni pädevuses lahendada tarbija ja kaupleja vahelisest lepingust tulenevaid nii riigisiseseid kui ka piiriüleseid tarbija algatatud tarbijavaidlusi, mille üheks osapooliks on kaupleja, kelle asutamiskoht on Eesti Vabariigis. TKS § 2 lõike 6 kohaselt tarbijavaidlus on tarbija ja kaupleja vahelisest lepingust tulenevate lepinguliste kohustustega seotud vaidlus.

Kuigi Julianus Inkasso OÜ esitas tarbijale nõuete omanike huvides nõudeid, ei ole Julianus Inkasso OÜ tarbijavaidluse mõttes kaupleja, vaid on leppetrahvi nõuete omanike lepinguline esindaja. Komisjon ei saa ühes vaidlusasjas lahendada erinevate kauplejate vastu esitatud vaidlusi. Sellel põhjusel komisjon esmalt analüüsis, millised tarbija nõuded kuulusid selles vaidlusasjas läbivaatamisele.

Tarbija on esitanud ühes avalduses nõuded kolme kaupleja vastu: Apv Alueellinen Pysäköintivalvonta OY, AS Ühisteenused ja Aktiva Finants OÜ vastu. Komisjon analüüsis esitatud kaheksat leppetrahvi ja lõpetab TKS § 47 lg 3 p 1 alusel menetluse järgmiste nõuete osas:

1) TKS § 40 lg 3 nõuete kohaselt ei ole komisjonil õigust menetleda nõudeid kaupleja suhtes, kelle asutamiskoht ei ole Eesti Vabariigis. Leppetrahvide 0178008857, 0030037485, 0254006207 ja 0236009304 koostaja ja nõuete omanik on Soome Vabariigis asuv Apv Alueellinen Pysäköintivalvonta OY, kelle vastu esitatud tarbija nõuded ei kuulu läbivaatamisele tarbijavaidluste komisjonis. Need tarbijavaidlused tuleb lahendada Soome Vabariigis. Komisjon lõpetab nende nelja leppetrahvi menetluse TKS § 47 lg 3 p 1 alusel, kuna Eesti seadus ei kaitse teises riigis oleva kaupleja suhtes tarbija õigusi.

2) vaidluse menetluse ajal 22.09.2022 teatas Aktiva Finants OÜ, et rahuldab leppetrahvide nr 0178008857 ja 0030037485 osas tarbija nõuded ja lõpetas nende nõuete menetluse. Komisjon kordab üle sekretariaadi seisukoha, millise kohaselt lõpetati TKS § 48 lg 7 p 1 alusel nende leppetrahvide osas menetlus seoses kaupleja poolt nõude rahuldamisega. Komisjonimenetluses puudus tarbijal rahuldatud nõuete osas TKS § 47 lg 3 p 1 kohaselt kehtiv nõue ehk seadusega kaitstav huvi.

Komisjoni menetlusse jäävad leppetrahvid nr 0254006207 ja 0236009304, millised on koostanud kaupleja AS Ühisteenused. Komisjon kontrollib nende kahe leppetrahvi

määramisega seotud nõuete põhjendatust.

Võlaõigusseaduse (VÕS) § 3 p 1 järgi võib võlasuhe tekkida lepingust. VÕS § 8 lg 1 kohaselt on leping tehing kahe või enama isiku (lepingupooled) vahel, millega lepingupool kohustub või lepingupooled kohustuvad midagi tegema või tegemata jätma. Antud vaidlus puudutab sõiduki parkimist tasulises parklas. Riigikohus selgitas tsiviilasja nr 3-2-1-82-16 otsuse p-s 22, et tasulises parklas parkimise kohta sõlmitud leping vastab üürilepingu tunnustele VÕS § 271 mõttes, kus tasulise parkimise korraldaja (üürileandja) võimaldab parkimist vajava sõiduki juhil (üürnik) kasutada tasu eest parkimisala. Parkimisel sõlmitakse leping hetkel, kui sõiduk siseneb tasulise parkimise alale. Parkimise kohta sõlmitud lepingust tulenevaid üürileandja õigusi ja kohustusi omab parkimise korraldaja.

Asjaolude kohaselt on tarbija ja kaupleja sõlminud tasulises parklas parkimise kohta lepingu. Tarbija vaidleb nõuetele vastu põhjusel, et ta ise ei parkinud sõidukit ja seetõttu ei vastuta. Tarbijavaidlus on tavaline lepingupoolte vaheline tsiviilvaidlus, kus kumbki poolt peab oma väiteid tõendama. Tarbija ei ole tõendanud, et keegi teine võis tema sõidukit kasutada ja parkimisnõudeid rikkuda. Seetõttu jääb liikluseaduse (LS) kohaselt parkimisnõuete rikkumise eest vastutavaks tarbija ise.

Kaupleja selgitustele parkis tarbijale kuuluv sõiduk 30.10.2019 aadressil Tartu mnt 87, Tallinn kaupleja hallatavas eraparklas eirates parkimiskorralduse nõudeid. Sõidukile määrati leppetrahv nr 0254006207 summas 40 eurot, mille eest kooskõlas LS § 188 lg-ga 2 vastutab sõiduki omanik või vastutav kasutaja. Leppetrahvi summas 40 eurot tasumise tähtaeg oli 13.11.2019. Transpordiameti andmetel oli sõiduki omanik või vastutav kasutaja leppetrahvi tegemise seisuga tarbija. Kuivõrd leppetrahvi tähtaegselt ei tasutud, lisandus leppetrahvi summale 40 eurot viivis summas 8,58 eurot ja VÕS § 113.2 lg 2 p 1 kohane sissenõudmiskulu 30 eurot. Tarbija e-posti aadressile edastati 30.03.2022 leppetrahvi võlgnevuse meeldetuletus. Kaupleja nõue on põhjendatud ja tõendatud.

Komisjon analüüsis leppetrahvi määramise kohta esitatud kaupleja tõendeid ja leidis, et leppetrahvi nõue on põhjendatud. Komisjon ei saa seetõttu tuvastada, et tarbijal puudub leppetrahvi nr 0254006207 osas täitmise kohustus.

Kaupleja selgitustel parkis tarbijale kuuluv sõiduk 21.03.2019 aadressil Pärnu mnt 59, Tallinn kaupleja hallatavas eraparklas eirates parkimiskorralduse nõudeid. Sõidukile määrati leppetrahv nr 0236009304 summas 40 eurot, mille eest kooskõlas LS § 188 lg-ga 2 vastutab sõiduki omanik või vastutav kasutaja. Leppetrahvi summas 40 eurot tasumise tähtaeg oli 04.04.2019. Transpordiameti andmetel oli sõiduki omanik või vastutav kasutaja leppetrahvi tegemise seisuga tarbija. Kuivõrd leppetrahvi tähtaegselt ei tasutud, lisandus leppetrahvi summale 40 eurot viivis summas 10,53 eurot ja VÕS § 113.2 lg 2 p 1 kohane sissenõudmiskulu 30 eurot. Tarbija e-posti aadressile edastati 04.06.2021 leppetrahvi võlgnevuse meeldetuletus. Kaupleja nõue on põhjendatud ja tõendatud.

Tarbija esitas sellele nõudele aegumise vastuväite. Tsiviilseadustiku üldosa seaduse (TsÜS) § 146 lg 1 järgi on tehingust tuleneva nõude aegumistähtaeg on kolm aastat. TsÜS § 147 lg 1 järgi algab aegumistähtaeg nõude sissenõutavaks muutmisega. Antud juhul muutus kaupleja nõue sissenõutavaks 05.04.2019. Kuna kaupleja ei pöördunud hiljemalt 04.04.2022 kohtu poole, siis on kaupleja nõue TsÜS § 146 lg 1 kohaselt aegunud tarbija komisjonile avalduse esitamise ajaks 03.07.2022. TsÜS § 142 lg 1 kohaselt annab nõude aegumine kohustatud isikule õiguse keelduda oma kohustuse täitmisest. Võlausaldaja ei saa aegunud nõuet enam maksuma panna ja sellistel nõuetel ei ole kohtus eduväljavaateid. TsÜS § 143 kohaselt võtab

kohus või muu vaidlust lahendav organ nõude aegumist arvesse ainult kohustatud isiku taotlusel. Antud juhul tarbija esitas aegumise vastuväite kauplejale ja komisjonile. Komisjon arvestab tarbija vastuväitega.

Kaupleja avaldas arvamust, et kuna tarbija on nii mitmel korral rikkunud parkimisnõudeid, siis tuleks tarbija tegevust hinnata tahtliku tegevusena, milline pikendab aegumistähtaaja kümnele aastale, Kohtupraktika kohaselt peab väite esitaja seda ka tõendama, kaupleja oleks pidanud tõendama, et tarbija tahtlust, st ta soovis tahtlikult parkimiskorda rikkuda. Kaupleja ei ole tahtlust tõendanud, komisjon jätab kaupleja vastuväite tähelepanuta.

Komisjon saab kaupleja leppetrahvist nr 0236009304 tuleneva nõude aegumise tõttu tuvastada, et tarbijal puudub kohustus täita neid nõudeid. Tarbija nõue kuulub rahuldamisele osaliselt leppetrahvi nr 0236009304 osas.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Kai Amos
/allkirjastatud digitaalselt/

Signe Naarits
/allkirjastatud digitaalselt/

Anastasia Nezgovorova
/allkirjastatud digitaalselt/